

KÉPZÉS AZ EGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONTBAN

Oxiológiai (sürgősségi ellátás) szakképzést hajtottak végre az MH 5. Bocskai István Lövészdandár Egészségügyi Központ állományának 2014. november 18–27. között Hódmezővásárhelyen. A tanfolyamot meghívott előadók tartották, akik mentő- és sürgősségi ellátásban dolgoznak, így naprakész ismeretekkel szolgáltak a résztvevőknek.

A dandár egészségügyi állománya szerencsére a mindennapokban ritkán találkozik sürgősségi esetekkel, súlyos betegekkel. Azonban ismereteik szinten tartása és frissítése miatt szükséges volt egy oxiológiai képzés szervezése, amely felölelte a teljes ABCDE betegvizsgálatot, valamint a napjainkban irányadó szakmai protokollok szerinti újraélesztést és a súlyos sérült-ellátást. A fő irányvonal a rendszeresített egészségügyi eszközök használata, szakmai fogások elsajátítása, új eljárásrendek megismerése volt.

A képzés első napján a betegvizsgálat lépéseit tekintették át a résztvevők. Az A-tól E-ig tartó folyamat elemei az átjárható légút biztosítása (A), a légzés vizsgálata (B), a keringés ellenőrzése (C), a neurológiai tünetek (D) és a kórelőzmények megismerése (E). A légútbiztosítás során megismerkedtek az eszköz nélküli és egyszerű eszközös légútbiztosítás elemeivel, eszközeivel (naso-oropharingeális tubus). Hatékonyan elsajátították a supraglottikus (hangrés feletti) eszközök (laringeális maszk, I-gel) használatát. A légzés vizsgálata során kitértek a kóros légzési formákra, a phonendoscop használatára, a pulzoximetria lehetőségére, az oxigénadás formáira különböző oxigénmaszkokkal. A keringés ellenőrzése során az egyszerű eszközök (vérnyomásmérő) mellett alkalmazták a különböző betegőrző monitorokat is. Ezeknek a modern eszközöknek az előnye, hogy képesek az összes, az élethez szükséges, ún. vitális paraméter mérésére, nyomon követésére.

Nagy érdeklődés előzte meg a vénabiztosítás témakör áttekinté-

Teljes test rögzítése

sét. Múkar használatával átismételték és begyakorolták a beavatkozás lépéseit, szabályait. Lehetőség nyílt az intraossealis, csontszövetbe történő gyógyszerbevitel és folyadékpótlás elsajátítására is az egészségügyi szolgálatnál rendszeresített BIG-gel (Bone Injection Gun). Az oktatók gyakorló BIG-gel látták el az állományt, így mindenki kellően begyakorolhatta e nem mindennapi eszköz alkalmazását. Emellett újdonságként az IO fúrót is bemutatták (csontszöveti behatolást lehetővé tevő eszköz), használatát begyakorolhatták csirkecombon és sertéslábszáron. A neurológiai tünetek (AVPU, pupillavizsgálat), vércukormérés, valamint a kórelőzmények (SAMPLE) átismétlése után szituációs gyakorlatok következtek. A gyakorlatokon az instruktorok törekedtek a valósághoz hasonló helyzeteket beállítani, melyeket a katonának 2-3 fős csoportokban kellett megoldaniuk. Ez azért fontos, mert valós egészségügyi biztosítás során is hasonló összetételű ellátó teamek dolgoznak, így megismerhetik egymás képességeit, erőnyeit. A csoportok összetétele mindig egy gépkocsivezető és egy ápoló. Emelt szintű biztosítás során kiegészülnek orvossal vagy mentőtiszttel.

A második napon az alapfokú és a kiterjesztett újraélesztés szakmai ajánlását gyakorolták. Azonfelül, hogy az egészségügyi szolgálat tagjai számára ennek ismerete alapvető a napi sérültellátás folyamán, az egészségügyi központ katonái tartják a kiképzéseket a nem egészségügyi szakbeosztású, pl. lövészelegységek katonáinak is. A CLS (Combat Life Saver, harctéri életmentő) katonák ismereteinek szinten tartására is nagy hangsúlyt fektetnek. Ezen oktatások igen fontos része az alapfokú újraélesztés (BLS). Az egészségügyi szakállomány már ennek a továbbfejlesztett változatát, a kiterjesztett újraélesztést alkalmazta, mely során a dandárnál rendszeresített LIFEPACK 500 és LIFEPACK

A légútbiztosítás eszközei

Medence rögzítése szükségeseszközökkel

1000 defibrillátort is használtak. A nap folyamán az előadók több szituációs gyakorlatot beépítettek a képzésbe: az instruktorok állandóan változtatták az adott helyzeteket, nehezítve és életszerűvé téve az ellátást az állomány számára. A gyakorlás folyamán a katonák az egészségügyi szolgálatnál rendszeresített egészségügyi táskát, felszerelést, valamint a betegvizsgáló monitorokat használták, amelyek képesek folyamatos vérnyomás-, légzésszámmérésre, EKG készítésére és oxigéntelítettség mérésére.

A harmadik napon az ITLS (nemzetközi traumaellátás) szerinti súlyosérült-ellátás bemutatására és begyakorlására került sor. A résztvevők a szituációk során a sebesültszállító gépjárművekben rendszeresített sérültkimentő és

-rögzítő eszközöket használták: a KED-mellényt, medenceövet, lapáthordókat bedboard-fejblokkal, nyakigerinc-rögzítőket, vákuummatracot, valamint a vákuumvégtagrögzítőket. Gyakorolták a katonai rohamisak levételét, a sérültmozgatást és a kihűlés elleni védelemhez használt egyszerű eszköz alkalmazását. Ki gondolná, hogy erre a legújabb nemzetközi ajánlás szerint a buborékfólia felel meg leginkább?! Akár mínusz öt fokban is megelőzi a test kihűlését.

A továbbképzés során az Egészségügyi Központ állománya sok új ismeretet, gyakorlati fogást sajátított el. Mind az instruktorok, mind a résztvevők hasznosnak és sikeresnek értékelték a tanfolyamot. Egyrészt a csapatoknál az egészségügyi katonák, ápolók, orvosok

nagyon leterheltek, szakmai fejlődésükhöz azonban egy ilyen intenzív, kétszer három napos képzés is sokban hozzájárul. Másrészt az utóbbi időben a sürgősségi ellátásban is megjelentek új nemzetközi ajánlások, protokollok (ITLS, RSI).

A napi laktanyai élet, az egészségügyi biztosítások (lövészetek, harcászati foglalkozások, vezetési gyakorlatok), a kiképzések során előforduló balesetek ellátásához a szakállománynak naprakész rutinnal kell rendelkeznie. Az egészségügyben nem lehet valamit csupán „megfelelőre” értékelni. A végrehajtandó számos feladat közben nem szabad megfedkezni a szakállomány magas szintű képzéséről sem. Ezért is volt kiemelkedő és egyedülálló lehetőség ez a tanfolyam Hódmezővásárhelyen az MH 5. Bocskai István Lövészdandár egészségügyi szakállományának. Remélhetőleg ez a képzés egy folyamat első lépése volt. Hasznos volna legalább negyedévenként ilyen, egymásra épülő ismereteket oktató, háromnapos képzéseket tartani a folyamatosan megújuló szakmai ismeretek elsajátítása végett. Mindezt úgy, hogy a részt vevő állomány a korábban említett fő témaköröket alaposabban, részletesebben megismerje. Hiszen ez az állomány egészségügyi szakemberekből áll, akiknek hivatásuk és egyben kötelességük is, hogy a hétköznapi életben és a különleges feladatok végrehajtása során megsérült személyt, beteget szakszerűen ellássák.

Matuszka József főtörzsőrmester
MH 5. BILDD 5/62 LZ
Gyógyítórészleg, szakápoló

A HAF „NEMZETKÖZI KEZEKBEN”

A NATO brunsumm-i Összhaderőnemi Parancsnokság (Joint Forces Command) állományában szolgáló Alessandro Cozzi főtörzszászlós (olasz haderő), Alexander Graham főtörzsőrmester (brit haderő), Hernáczki Csaba főtörzsőrmester (Magyar Honvédség) és Stefan Thomas főtörzsőrmester (német haderő) hivatalos magyarországi látogatásuk során érdeklődéssel tekintik át a Honvéd Altiszti Folyóirat eddig megjelent számait.

Szöveg és kép: dr. Murinkó Attila alezredes

